

Stipendier for Videnskabsmand, hvilket jeg dog i og for sig selv anseer for aldeles rigtigt. Videre Bemærkninger troer jeg, det er overflødig nu at gjøre.

Notisng: Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg har at gjøre i Anledning af, hvad der blev yttret af den ærede Minister, som talte først. Han meente, at det maatte være en Misforstaaelse, naar jeg havde fundet et nærmere Slægtskab mellem Communitet og de lærde Skoler end mellem Sorø Academi og de lærde Skoler. Han bemærkede, at naar han talte om Sorø Academi, talte han om det, som er til. Jeg kan ikke troe, at det er den ærede Ministers Mening, at Academi et endnu er til; thi det som er til, det er jo kun Latinskolen i Sorø (Nei!). Men Latinskolen i Sorø eier ingen Kapital, af hvis Overskud man kunde skænke Noget til de lærde Skoler; og naar den ærede Minister har talt om Sorø Academi, saa har han vistnok Ret i, at han ikke kan have talt om det nye Academi, som forespæver Afskillige, men han har dog vist talt om det gamle, om det Academi, som ikke er til, om det Academi, hvis efterladte Midler her ere under Omtale. Men dersom det har været den ærede Ministers Mening, saa troer jeg endnu, at min Anskuelse maa være rigtig. Den almindelige Betragtning, der af de to ærede Ministre og af en æret Rigsdagsmand her i Nærheden (Monrad) er anstillet om den høiere og lavere Dannelse — en Betragtning, hvori jeg i det Væsentlige ikke kan være uenig — tør jeg ikke berøre, for ikke at komme bort fra den Sag, som foreligger.

Minister Clausen: Jeg talte om Skolen i Sorø, som den eneste nærværende Gjensstand for de Midler, som efterhaanden ere opsparrede i Sorø.

Grundtvig: Jeg skal ikke stræbe at forlige, hvad den forrige Cultusminister nylig ansførte om, at det Academi, Christian den 8de havde besluttet at oprette, at det virkelig er ophævet, eller hvad den nærværende Cultusminister, om jeg huffer ret, ifjor udtrykkelig lod mig forstaae, at det ikke var ophævet. Det maa altsaa staae ved sit Værd; og ligeledes skal jeg heller ikke indlade mig paa, om den

ærede nærværende Cultusminister — om han veed eller ikke veed, at idetmindste de Holbergske Godser ikke ere skænkede til nogen lærd Skole i Sorø, men ere skænkede til Academi. Jeg vil blot sige et Par Ord om, hvad begge de ærede Ministre talte om den folkelige og den lærde eller videnskabelige Dannelse som 2 Ting, der jo ingenlunde maatte staae eller sættes i Modsetning til hinanden. Thi derom ere vi aldeles enige, hvad Ordlyden angaaer; men naar Spørgsmaalet bliver, om enten det er os, som nu tale den folkelige og almindelige Dplysnings Sag, om det er os, som vil sætte den i Modsetning og i fjendtlig Modsetning til den lærde videnskabelige Dannelse, eller om det er den lærde videnskabelige Dannelse, som vi hidtil have havt, som har sat sig i Modsetning (Hør! Hør!) til den folkelige og almindelige Dplysning og Dannelse, — ja da ere vi vistnok aldeles uenige. Ligeledes ere vi aldeles uenige, naar de ærede Ministre meente, og især han, som først talte, udtrykkelig sagde det, at ved folkelig og almindelig Dplysning kunde der ikke og her der ikke forstaaes Andet, end lidt af den, som lærde og videnskabelige Mænd havde, og at vi derfor altid skulde tænke paa, at Krummer ere ogsaa Brød, visse paa, at naar kun de lærde bleve ret lærde og ret videnskabelige, da vilde Folket ogsaa nok faae Alt det, de behøvede. Nei, det er ikke saa, og jeg paaastaaer tvertimod, at den folkelige og almindelige Dannelse, det er den, som i ethvert Land skal være Roden til al anden Dannelse, og det er ene da, at denne kan blive levende, det er ene da, at den kan blive gavnlig, og komme til at bære sine Frugter, hvad enten det er til at oplyse Menneskelivet i det Hele, eller det er til at oplyse Menneskelivet i sin bestemte Skikkelse, som et Folkeliv i det Land, hvor vi leve.

Sicherung: Da jeg forrige Gang tog Ordet, troede jeg ikke, at der skulde have udspundet sig saa lange Forhandlinger; jeg haabede, at vi skulde være kommet hurtigere til Afstemning over et Punkt, der, som finantsielt, har faaet en saa stor Betydning, at der maa ligge meget Andet derunder, end det simple Finantsielle, og just fordi jeg har den Overbeviisning, saa bliver jeg endnu fastere ved